

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 16 sierpnia 2022 r.

WNP-I.4131.192.2022.DK

Rada Miasta Ząbki
ul. Wojska Polskiego 10
05-430 Ząbki

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

załącznika do uchwały Nr LXI/570/2022 Rady Miasta Ząbki z dnia 27 lipca 2022 r. w sprawie regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Miasta Ząbki, w zakresie ustaleń: § 10 ust. 2, § 17 ust. 1, § 22 ust. 3, § 36.

Uzasadnienie

Na sesji, która odbyła się w dniu 27 lipca 2022 r. Rada Miasta Ząbki podjęła uchwałę Nr LXI/570/2022 z dnia 27 lipca 2022 r. w sprawie regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Miasta Ząbki.

Jako podstawę prawną kwestionowanej uchwały Rada Gminy wskazała art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2020 r. poz. 2028, z późn. zm.).

Postanowienia uchwały stanowiące realizację normy kompetencyjnej, wskazanej w akcie prawnym wyższego rzędu, jakim jest ustawa, nie mogą naruszać przepisów ustawy (być z nimi sprzeczne).

Organ nadzoru zobowiązany jest do badania zgodności uchwały ze stanem prawnym obowiązującym w dacie podjęcia przez radę gminy uchwały i w przypadku stwierdzenia naruszenia prawa, do podjęcia interwencji, stosownej do posiadanych kompetencji w tym zakresie.

Zgodnie z art. 19 ust. 5 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków określa prawa i obowiązki przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego oraz odbiorców usług, w tym:

- 1) minimalny poziom usług świadczonych przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne w zakresie dostarczania wody i odprowadzania ścieków;
- 2) warunki i tryb zawierania umów z odbiorcami usług;
- 3) sposób rozliczeń w oparciu o ceny i stawki opłat ustalone w taryfach;
- 4) warunki przyłączenia do sieci;
- 5) warunki techniczne określające możliwości dostępu do usług wodociągowo-kanalizacyjnych;
- 6) sposób dokonywania przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne odbioru wykonanego przyłącza;
- 7) sposób postępowania w przypadku niedotrzymania ciągłości usług i odpowiednich parametrów dostarczanej wody i wprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków;
- 8) standardy obsługi odbiorców usług, w tym sposoby załatwiania reklamacji oraz wymiany informacji dotyczących w szczególności zakłóceń w dostawie wody i odprowadzaniu ścieków;
- 9) warunki dostarczania wody na cele przeciwpożarowe.

Zgodnie z § 10 ust. 2 załącznika do inkryminowanej uchwały:

„2. W razie powzięcia wątpliwości co do uprawnień osoby, o której mowa w ust. 1, ubiegającej się o przyłączenie, Przedsiębiorstwo może, w zakresie zawarcia umowy, wnioskować odpowiednio o:

1) okazanie do wglądu, jeżeli wniosek składany jest osobiście lub doręczenie, jeżeli wniosek składany jest za pośrednictwem poczty - dokumentu wykazującego posiadanie tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości lub jego kopii;

2) uprawdopodobnienie faktu korzystania z nieruchomości.”.

Zgodnie z art. 2 ust. 3a ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, osoba korzystająca z lokalu to osoba posiadająca tytuł prawny do lokalu lub osoba korzystająca z lokalu o nieuregulowanym stanie prawnym.

Na gruncie art. 6 ust. 4 ww. ustawy, umowa, o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków, może być zawarta z osobą, która posiada tytuł prawny do korzystania z nieruchomości, do której ma być dostarczana woda lub z której mają być odprowadzane ścieki, albo z osobą, która korzysta z nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym.

Przywołana regulacja narusza prawo w sposób istotny albowiem wprowadza wymogi udokumentowania lub uprawdopodobnienia oświadczeń w związku z zawieraną umową.

W myśl § 17 ust. 1 załącznika do ww. uchwały: *„Jeżeli odbiorca usług, pobiera wodę z ujęć własnych albo ujęć własnych i urządzeń wodociągowych Przedsiębiorstwa oraz wprowadza ścieki do urządzeń kanalizacyjnych Przedsiębiorstwa, w razie braku urządzeń pomiarowych ilość odprowadzanych ścieków jest ustalana jako równa ilości wody pobranej.”.*

Powyższa regulacja stanowi modyfikację art. 27 ust. 5 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Zgodnie z tym przepisem, w razie braku urządzeń pomiarowych ilość odprowadzonych ścieków ustala się na podstawie umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, jako równą ilości wody pobranej lub określonej w umowie.

Na podstawie § 22 ust. 3 załącznika do przedmiotowej uchwały:

„Odmowa wydania warunków może wynikać z:

- 1) braku sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej w rejonie nieruchomości, której dotyczy wniosek lub braku planów budowy w określonym rejonie sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej w ciągu najbliższych 2 lat od dnia złożenia wniosku;*
- 2) nie objęcia rejonu, ulicy lub nieruchomości, których dotyczy wniosek, wieloletnim planem budowy i modernizacji urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych;*
- 3) braku możliwości zapewnienia dostaw wody o odpowiedniej ilości i jakości;*
- 4) parametrów jakości ścieków nie dopuszczonych przez zarządzającego oczyszczalnią ścieków.”.*

Wprowadzenie przepisów w takim brzmieniu wykracza poza delegację ustawową. Zgodnie z art. 19 ust. 5 pkt 4 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków ma określać m.in. warunki przyłączania do sieci, a zatem pozytywne przesłanki, od których spełnienia zależy przyłączenie do sieci nieruchomości wnioskodawcy.

„W art. 19 ust. 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków brak jest również ustawowego upoważnienia do wskazywania przez gminę sytuacji, w których możliwa jest odmowa przyłączenia do sieci.” (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. z dnia 21 lutego 2018 r. II SA/Go 1134/17).

Co więcej, w myśl art. 19 a ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, na pisemny wniosek podmiotu ubiegającego się o przyłączenie

do sieci przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest obowiązane wydać warunki przyłączenia do sieci albo uzasadnić odmowę ich wydania (...).

Przepis ustawy nie przewiduje wystąpienia określonych przesłanek, od których zależeć będzie odmowa wydania warunków przyłączenia do sieci. Prawodawca lokalny zmodyfikował i zawęził regulację ustawową. Odmowa wydania warunków winna być dostosowana do ściśle określonego wnioskodawcy i jego sytuacji. Istotne naruszenie prawa wyraża się w ogólnym ustaleniu powyższej kwestii na poziomie aktu prawa miejscowego i jako katalogu zamkniętego przesłanek do odmowy wydania warunków przyłączenia do sieci.

Zgodnie z § 36 załącznika do kwestionowanej uchwały: *„Przedsiębiorstwo ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe w związku z wstrzymaniem lub ograniczeniem świadczenia usług jak również niedotrzymaniem minimalnego poziomu świadczenia usług na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym.”*.

Przede wszystkim, w ustawie brak delegacji do wprowadzenia zasad dotyczących odpowiedzialności cywilnej za szkodę w regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków. Niezależnie od powyższego, odpowiedzialność za ewentualną szkodę może dotyczyć także innych obszarów poza określonych w Kodeksie cywilnym. Przepis, poza przyjęciem bez podstawy prawnej, zawęża możliwe powstanie odpowiedzialności za szkodę z innego tytułu.

Na marginesie, organ nadzoru zwraca uwagę, że § 29 załącznika do ww. uchwały, zgodnie z którym: *„Przedsiębiorstwo ma obowiązek poinformowania odbiorców usług o planowanych przerwach lub ograniczeniach w dostawie wody lub odprowadzaniu ścieków, za pomocą strony internetowej lub w inny sposób zwyczajowo przyjęty, z wyprzedzeniem co najmniej 24 godzin.”*, należy powiązać z art. 8 ust. 3 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Przywołany przepis ustawy stanowi, że przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne o zamiarze odcięcia dostawy wody lub zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego oraz o miejscach i sposobie udostępniania zastępczych punktów poboru wody zawiadamia państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, wójta (burmistrza, prezydenta miasta) oraz odbiorcę usług co najmniej na 20 dni przed planowanym terminem odcięcia dostaw wody lub zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego.

Przepis przyjęty przez prawodawcę lokalnego nie uwzględnia organów, które należy powiadomić, jak również 20-dniowego terminu dla dokonania odpowiedniej notyfikacji.

Reasumując, stwierdzenie nieważności uchwały, we wskazanej w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczej części, uznać należy za w pełni uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze Gminie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od daty doręczenia, wnoszona za pośrednictwem organu, który skarżone orzeczenie wydał.

Informuję, że rozstrzygnięcie nadzorcze wstrzymuje wykonanie uchwały, z mocy prawa, w części objętej orzeczeniem, z dniem jego doręczenia.

Sylwester Dąbrowski
I Wicewojewoda Mazowiecki

/podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym ważnym kwalifikowanym certyfikatem/